

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 kwietnia 1947 r.

Nr 35

T R E Ś Ć :

U M O W A

Poz.: 167 — między Rzeczpospolitą Polską i Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o polsko-radzieckiej granicy państwowej 557

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE.

168 — z dnia 2 lipca 1946 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy o polsko-radzieckiej granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską i Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich, podpisanej w Moskwie dnia 16 sierpnia 1945 r. 560

167

U M O W A

między Rzeczpospolitą Polską i Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o polsko-radzieckiej granicy państwowej.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu szesnastym sierpnia tysiąc dziewięćset czterdziestego piątego roku podpisana została w Moskwie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich umowa o polsko-radzieckiej granicy państwowej o następującym brzmieniu dosłownym:

U M O W A
między
RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ
i
**ZWIĄZKIEM-SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK
RADZIECKICH**
o polsko - radzieckiej granicy państwowej.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydium Rady Najwyższej Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, pragnąc uregulować sprawę gra-

ДОГОВОР
МЕЖДУ ПОЛЬСКОЙ РЕСПУБЛИКОЙ
и
**СОЮЗОМ СОВЕТСКИХ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИХ
РЕСПУБЛИК**
о польско - советской государственной границе.

Президент Крайовой Рады Народовой Польской Республики и Президиум Верховного Совета Союза Советских Социалистических Республик, желая урегулировать вопрос о государственной границе меж-

nicy państwowej między Polską i Związkiem SRR w duchu przyjaźni i zgody, postanowili w tym celu zawrzeć niniejszą Umowę i mianowali jako swych Pełnomocników:

Prezydent Krajowej Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej — Prezesa Rady Ministrów Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej Edwarda OSÓBKĘ - MORAWSKIEGO,

Prezydium Rady Najwyższej Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich — Zastępcę Przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych i Ludowego Komisarza Spraw Zagranicznych ZSRR Wiaczesława Michajłowicza MOŁOTOWA,

którzy, po wymianie swych Pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w należytej formie i w całkowitym porządku, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Zgodnie z decyzją Konferencji Krymskiej ustalić granicę państwową między Rzeczpospolitą Polską i Związkiem SRR wzdłuż „linii Curzona” z odchyleniami od niej na rzecz Polski w niektórych rejonach od pięciu do ośmiu kilometrów, zgodnie z załączoną mapą, w skali 1:500.000, ustępując Polsce dodatkowo:

- a) obszar położony na wschód od „linii Curzona” do rzeki Bug i rzeki Sołokija, na południe od miasta Kryłów z odchyleniem na rzecz Polski, nie przekraczającym trzydziestu kilometrów;
- b) część obszaru Puszczy Białowieskiej na odcinku Niemirów-Jałówka, leżącego na wschód od „linii Curzona”, łącznie z Niemirówem, Hajnowką, Białowieżą i Jałówką, z odchyleniem na rzecz Polski, nie przekraczającym 17 kilometrów.

Artykuł 2.

Zgodnie z brzmieniem artykułu pierwszego granica państwowa między Rzeczpospolitą Polską i Związkiem SRR przebiega wzdłuż następującej linii:

od punktu, położonego około 0,6 kilometra na południowy zachód od źródła rzeki San, na północny wschód w kierunku źródła rzeki San i dalej z biegiem rzeki San środkiem jej nurtu do punktu, położonego na południe od miejscowości Solina, dalej na wschód od Przemyśla, na zachód od Rawy Ruskiej do rzeki Sołokija, stąd wzdłuż rzeki Sołokija i rzeki Bug na Niemirów-Jałówkę, pozostawiając po stronie polskiej, wymienioną w artykule pierwszym część obszaru Puszczy

ду Польшей и Союзом ССР в духе дружбы и согласия, решили с этой целью заключить настоящий Договор и назначили своими Уполномоченными:

Президент Крайовой Рады Народовой Польской Республики — Эдварда ОСУБКА-МОРАВСКОГО, Председателя Совета Министров Польской Республики

Президиум Верховного Совета Союза Советских Социалистических Республик — Вячеслава Михайловича МОЛОТОВА, Заместителя Председателя Совета Народных Комиссаров и Народного Комиссара Иностранных Дел Союза ССР,

которые, обменявшись своими Полномочиями, найденными в должной форме и полном порядке, согласились о нижеследующем:

Статья I.

Установить согласно решению Крымской Конференции государственную границу между Польской Республикой и Союзом ССР вдоль «линии Керзона» с отступлением от нее в пользу Польши в некоторых районах от пяти до восьми километров, согласно прилагаемой карте в масштабе 1:500.000, уступив Польше дополнительно:

- a) территорию, расположенную к востоку от «линии Керзона» до реки Западный Буг и реки Солокия, к югу от города Крылов с отклонением в пользу Польши максимально на 30 километров;
- б) часть территории Беловежской Пуши, на участке Немиров — Яловка, расположенной на восток от «линии Керзона», включая Немиров, Гайновку, Беловеж и Яловку, с отклонением в пользу Польши максимально на 17 километров.

Статья 2.

В соответствии с указанным в статье первой государственная граница между Польской Республикой и Союзом ССР проходит по следующей линии:

от пункта, расположенного, примерно, на 0,6 километра юго-западнее истока реки Сан на северо-восток к истоку реки Сан и далее вниз по середине течения реки Сан до точки, что южнее населенного пункта Солина, далее восточнее Перемышля, западнее Рава - Русская до реки Солокия, отсюда по реке Солокия и реке Западный Буг на Немиров — Яловка, оставляя на стороне Польши указанную

Białowieskiej i stąd do zbiegu granic Rzeczypospolitej Polskiej, Litewskiej SRR i Prus Wschodnich, pozostawiając Grodno po stronie ZSRR.

Przeprowadzenie w terenie granic, wymienionych w niniejszym artykule, dokonane będzie przez Mieszana Komisję Polsko-Radziecką, z siedzibą w Warszawie, która zbierze się nie później niż w 15 dni po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

Artykuł 3.

Aż do ostatecznego rozstrzygnięcia zagadnień terytorialnych przy uregulowaniu pokojowym, część granicy Polsko-Radzieckiej, przylegająca do morza Bałtyckiego, zgodnie z decyzją Konferencji Berlińskiej, będzie przebiegała wzdłuż linii od punktu na wschodnim wybrzeżu Zatoki Gdańskiej, oznaczonego na załączonej mapie — ku wschodowi, na północ od miasta Braunsberg — Goldapp do punktu, w którym ta linia zbiega się z linią graniczną opisaną w artykule drugim niniejszej Umowy.

Artykuł 4.

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji, która nastąpić winna możliwie najrychlej. Umowa wchodzi w życie od chwili wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która odbędzie się w Warszawie.

Sporządzono w Moskwie 16 sierpnia 1945 roku w dwu egzemplarzach, każdy w języku polskim i rosyjskim, przy czym oba teksty posiadają jednakową moc.

Z UPOWAŻNIENIA

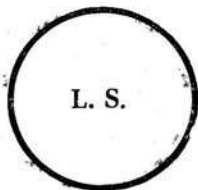
Prezydenta Krajowej Rady Narodowej
Rzeczypospolitej Polskiej
L. S. (—) OSÓBKA MORAWSKI

Z UPOWAŻNIENIA

Prezydium Rady Najwyższej Związku
Socjalistycznych Republik Radzieckich
L. S. (—) W. MOŁOTOW

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową, uznana ona została za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadczą się, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona oraz że będzie niezmiennie zachowywana.

W Warszawie, dnia 4 lutego 1946 roku.

в статье первой часть территории Беловежской Пущи и отсюда до стыка границ Литовской ССР, Польской Республики и Восточной Пруссии, оставляя Гродно на стороне СССР.

Проведение на местности границ, указанных в настоящей статье, будет осуществлено Смешанной Польско-Советской Комиссией с местопребыванием в Варшаве, которая начнет свою работу не позже 15 дней со дня обмена ратификационными грамотами.

Статья 3.

Впредь до окончательного решения территориальных вопросов при мирном урегулировании, прилегающая к Балтийскому Морю часть польско-советской границы, в соответствии с решением Берлинской Конференции, будет проходить по линии от пункта, на восточном берегу Данцигской бухты, обозначенного на прилагаемой карте, к востоку — севернее Браунсберга — Гольдапа до пункта, где эта линия встречается с пограничной линией, описанной в статье второй настоящего Договора.

Статья 4.

Настоящий Договор подлежит ратификации, которая должна состояться в возможно короткий срок. Договор вступает в силу с момента обмена ратификационными грамотами, который будет иметь место в Варшаве.

Составлен в Москве, 16 августа 1945 года, в двух экземплярах, каждый на польском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

ПО УПОЛНОМОЩИЮ

Президента Крайовой Рады Народовой
Польской Республики
M. П. (—) OSÓBKA-MORAWSKI

ПО УПОЛНОМОЩИЮ

Президиума Верховного Совета Союза
Советских Социалистических Республик
M. П. (—) В. МОЛОТОВ

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:
(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Spraw Zagranicznych:
Wincenty Rzymowski